

Oras Tynkkynen ja Kati Berninger

NETTO- POSI- TIIVI- SUUS

**MENESTYVÄN JA VASTUULLISEN
LIIKETOIMINNAN UUSI TASO**

Alma Talent | Helsinki 2017

Suomen tietokirjailijat ry on tukenut kirjan kirjoittamista.

Copyright © 2017 Talentum Media Oy ja tekijät

ISBN 978-952-14-3042-8

ISBN 978-952-14-3043-5 (sähkökirja)

ISBN 978-952-14-3044-2 (verkkokirja)

Kansi: Tom Backström / Mustakirahvi

Taitto: Taru Tarvainen

Paino: BALTO print 2017 Liettua

Anna palautetta: protoimitus@almamedia.fi

ALKUSANAT

Elämme aikaa, jossa liiketoiminnan peruspilarit muuttuvat. Valtavat haasteet, joita digitalisaatio, globalisaatio, ilmastonmuutos, siirtolaisuus ja niin edelleen tuntuvat tarjoavan loputtomana vyörynä, ovat itse asiassa maailmanhistorian suurimpia mahdollisuuksia kasvavaan ja kannattavaan liiketoimintaan niille, jotka ovat valmiita luopumaan vanhasta ja suuntaamaan uuteen ja tuntemattomaan. Ongelmat muuttuvat mahdollisuuksiksi uusilla innovaatioilla, jotka synnyttävät uusia markkinoita. Esimerkiksi aurinkopaneelimarkkina on vuodesta 2000 kaksinkertaistunut seitsemän kertaa uuden ja tehokkaamman teknologian ansiosta. Halpa aurinkosähkö puolestaan tulee mullistamaan useita toimialoja liikenteestä maanviljelyyn.

Vähintään yhtä suuri muutos yrityksille on kuitenkin se, että tulevaisuudessa hyvin menestyvät ne yritykset, jotka tekevät liiketoimintaa tekemällä hyvää. Hyvän tekeminen ei ole hyväntekeväisyyttä vaan avain yrityksen menestymiseen. Ajattelumallien eli skeemojen kehittäminen on menestyksen kannalta yhtä tärkeää kuin innovaatioiden kehittäminen. Hyvän tekemisen tuominen yrityksen toiminnan ytimeen vaatii ensiksi skeeman eli idean siitä, miten ajattelutapaa voitaisiin uudistaa.

Tutustuin Oras Tynkkyseen hänen toimiessaan Valtioneuvoston kansliassa ilmastopoliittisena asiantuntijana. Oras oli edellä-

kävijänä uudistamassa ilmastopolitiikkaa ja samalla viestimässä ja kehittämässä skeemaa uudesta ajattelumallista edelläkävijöille yliopistoissa, julkisella sektorilla ja yrityksissä. Elovena oli silloin ensimmäisenä elintarvikkeena maailmassa julkaissut hiilijalanjälkimerkin ja Raisio oli kääntynyt kriisiyrityksestä nousuun panostamalla ekologiaan. Yhteistyö oli arvokas lisä yrityksellemme.

Kirjoittajat lanseeravat edelleen edelläkävijöinä uuden skeeman, nettopositiivisuuden. Nettopositiivisuus on ajattelumalli, joka onnistuneesti ja käytännönläheisesti mielestäni kiteyttää yrityksille tulevaisuuden menestyksen askelmerkit. Erityisesti nettopositiivisuudessa innostaa ajatus armollisuudesta, olennaisinta yrityksille on lähteä parantamaan ja lisäksi se on helppoa!

Raisio Oyj on hyvä esimerkki siitä, miten markkina palkitsee pyrkimystä edelläkävijyyteen. Kroonisesta tulosvaroittajasta tuli pörssin pisimmän osingonnousuputken tekijä, ja sijoittajan omistuksen kokonaisarvo kolminkertaistui kymmenessä vuodessa sektorin muiden yritysten kokonaisarvon pysyttyä korkeintaan paikallaan. Näyttäisi siis siltä, ettei panostus ekologiseen edelläkävijyyteen ole ainakaan haitannut menestystä liiketoiminnassa. Nettopositiivisuuteen panostaminen nyt on pyrkimystä sellaiseen edelläkävijyyteen, josta markkina palkitsee.

MATTI RIHKO
toimitusjohtaja 2006–2016
Raisio Oyj

ESIPUHE

Käsissäsi on Suomen ja mahdollisesti koko maailman ensimmäinen opas nettopositiivisuudesta. Kun kerroimme tutuille kirjoittavamme aiheesta kirjaa, vastaukseksi tuli usein hämmentynyt ilme ja kysymys: Siis opas mistä? Käsite onkin suomalaisessa keskustelussa vielä vieras ja kansainvälisestikin varsin tuore.

Uskomme kuitenkin, että nettopositiivisuudelle on tilausta. Ihmiskunta on koetellut ja monin osin ylittänytkin ekologisen ja sosiaalisen sietokyvyn rajoja. Enää ei riitä vain estää lisätuhoja; meidän pitää onnistua myös korjaamaan jo aiheutuneita vahinkoja. Meidän pitää antaa takaisin enemmän kuin otamme.

Rohkaisevinta nettopositiivisuudessa on, että voimme ratkoa maailman polttavia ongelmia tavoilla, jotka samalla parantavat kannattavuutta ja synnyttävät uutta liiketoimintaa. Fiksusti toimien yritysten ei siis tarvitse valita tuloksen ja hyvän tekemisen välillä, vaan hyvän tekemisestä tulee erottamaton osa bisnestä.

Toivomme voivamme tukea käytännössä nettopositiivisuutta harkitsevia ja haasteen vastaan ottaneita ihmisiä kaikenlaisissa yrityksissä. Tämä tarkoittaa niin johtoa, hallituksen jäseniä, yhteiskuntavastuusta vastaavia kuin vaikkapa viestinnän ammattilaisiakin.

Kirjasta on toivottavasti iloa myös muille yritysten yhteiskuntavastuun ja liiketoiminnan kehittämisen parissa toimiville. Teok-

semme voi antaa ajateltavaa niin tutkijoille, opettajille, opiskelijoille, virkahenkilöille kuin järjestöjen asiantuntijoillekin.

Lisäksi toivomme, että teokseen tarttuvat yleensä yhteiskunnasta ja liike-elämästä kiinnostuneet ihmiset. Jos murehdit maailman menoa, tämä kirja antaa työkaluja ja toivoa ongelmien ratkaisemiseen.

Kirjan voi luonnollisesti lukea alusta loppuun luku kerrallaan. Siihen voi kuitenkin huoletta tarttua oman kiinnostuksen mukaan mistä tahansa luvusta. Pohjustukseksi kannattaa lukea ensimmäinen luku *Mitä nettopositiivisuus on*.

Olemme hyödyntäneet teoksessa yritysten itse julkaisemaa aineistoa ja meille kertomia asioita. Lähdemme siitä oletuksesta, että tietoihin voi luottaa. Lukijan on kuitenkin hyvä muistaa, että yrityksillä on taloudellinen intressi esittää toimintansa mahdollisimman suopeassa valossa. Siksi väitteitä kannattaa arvioida myös kriittisesti.

Suurin osa kirjan yritysesimerkeistä on ulkomailta. Tähän on yksinkertainen syy: Suomessa yksikään yritys ei vielä kirjoitushetkellä ollut tarttunut toimintamalliin kokonaisvaltaisesti. Toivomme, että tämä asia vanhenee kirjastamme ensimmäisenä.

Kaikista nettotyön vaiheista ei vielä ole ehtinyt kertyä kovinkaan paljon kokemusta ja aineistoa – kansainvälisestikään. Olemme soveltuvien osin lainanneet esimerkkejä naapurista, perinteisemmästä yhteiskuntavastuutyöstä.

Kirjamme ei olisi syntynyt ilman lukuisten ihmisten osaamista, innostusta ja aikaa. Haluamme kiittää jututtamiamme asiantuntijoita (katso lista lähdeluettelon alusta). Nämä nettopositiivisuuden parissa työskentelevät henkilöt ovat avanneet meille käytännön mahdollisuuksia ja haasteita korvaamattoman arvokkaalla tavalla.

Kiitos kuuluu myös kustantajamme Alma Talentin osaavalle väelle. Meitä kirjahankkeessa auttoivat erityisesti Suvi Aalto, Jonna

Aunio, Tom Backström, Mia Salo, Taru Tarvainen ja Hanna Virusmäki. Käsikirjoituksen luonnoksia lukivat ja kommentoivat lisäksi Pirkko Kasanen ja Juha Kostainen. Minna Pietikäinen auttoi tiedonhaussa.

Iso kiitos on paikallaan Suomen tietokirjailijat ry:lle. Yhdistyksen apurahat mahdollistivat ajan irrottamisen kirjan kirjoittamista varten.

Lisäksi Kati haluaa kiittää erikseen Sammya ja Jonasta kärsivällisyydestä ja tuesta. Oras puolestaan kiittää erityisesti vanhempiaan, Martinia ja Snuttan-kissaa.

Lopuksi vielä yksi ennakkokiitos. Kiitämme jo valmiiksi kaikkia teitä lukijoita, jotka osallistutte kanssamme keskusteluun nettoposiitivisuudesta. Lähettäkää kysymyksiä ja kommentteja meille sosiaalisessa mediassa, sähköpostitse tai vaikka soittamalla. Yhteystietomme löydät Tyrsky-Konsultoinnin sivuilta osoitteesta www.tyrskyconsulting.fi.

ORAS TYNKKYKENEN ja KATI BERNINGER